

Teuleria vella de cal Companyó

Guardiola de Berguedà

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Al costat de la carretera de La Pobla de Lillet, sota de la boïga de Núria
Emplaçament:	Carretera B-402 de Guardiola a la Pobla PK. 2'7 en uns marges al costat d'un rebol a mà dreta
Alçada:	752'6

Coordenades:

Latitud:	42.2374
Longitud:	1.89978
UTM Est (X):	409221
UTM Nord (Y):	4676721

Classificació

Número de fitxa:	08099-30
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia:	Element arquitectònic
Estil / època:	Modern
Segle:	XVIII-XIX
Estat de conservació:	Regular
Notes de conservació:	La part de la graella no l'hem pogut documentar atès que es troba coberta de vegetació tot i que pensem que seria de terra cuita amb orificis circulars similar al forn de Pericas al TM de Puig reig i restaurat en motiu de les obres de desdoblament de la C-16.
Protecció:	Inexistent
Accés:	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat:	Privada
Titular:	08098A00600033
Autor de la fitxa:	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dv., 03/03/2017 - 01:00

Descripció

Forn de teules situat en un revolt al costat de la carretera que va a la Pobla de Lillet, ens uns marges a la riba esquerra del riu Llobregat. Es tracta d'una estructura de planta quadrada d'uns 2'5 metres d'amplada per uns 4 metres d'alçada que aprofita el desnivell del terreny natural. Presenta dues parts ben diferenciades; el forn i la graella. La part inferior o forn conserva dues entrades o fornals compostes per dos arcs rebaixats de pedra de riu i un de més gran que engloba els altres dos realitzat amb maó cuit com a ampliació de la boca del forn. La part interna conserva restes dels arcs d'argila i maó que haurien sostingut la graella i l'espai de càrrega situat al seu damunt. La part superior o espai de cocció conserva encara les parets perimetrals i les cantonades de pedra picada, malgrat que les parts altes i la xemeneia hagin desaparegut. La canalització de l'aigua que es connectaria a la font de "Cal Companyó" ha desaparegut pel pas de l'actual carretera B-402. Tot l'aparell de la construcció és de còdols de riu mal treballats i escairats, units amb argamassa de calç i algunes parts com ara l'arc de l'eixamplament de la boca del forn són en maó cuit. Es tracta d'un element força ben conservat.

Observacions:

Segons alguna fotografia antiga conservada i també per la memòria oral, la conducció d'aigua que provenia de la font de Cal Companyó i de la zona dels "guixassos" al seu pas de damunt la carretera (antiga via del carrilet) es salvava mitjançant un arc de maó vist.

Història

No hem pogut conèixer gaire documentació d'aquest forn. Tot i així l'estructura correspon a un element de la fi del segle XVIII i principi del segle XIX i va funcionar fins a la posada en funcionament de la "teuleria nova" a mitjans dels anys 40. Es conserven algunes llibretes de comptes que especifiquen el nombre de feixines que es cremaven al dia i les quantitats, així com el nombre de persones que hi treballaven. Hi van arribar a treballar fins a quatre persones. Es produïen teules, maons i també era forn de calç. La presència d'aquest tipus de forn es deu a la geologia de Guardiola amb gran part de pedra calcària bituminoses i betes de guix o "keupper" que són ideals per a la fabricació de guix, ciment i calç.

Bibliografia

ALTIMIRAS, J (2004). Inventari de Patrimoni Industrial de Catalunya. Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya. GIRABAL, J (2007). Aprofitament dels materials geològics. 3.3. Els fornals de calç. Camp d'aprenentatge del Bages. XTEC. Calders. LOSADA MAYORAL, J; NAVARRO PAU, J (2011). Teuleries i Fornals de Calç. Restes etnològiques del nostre passat recent 2. Centre d'Estudis de Gavà. PUJOL i VILASECA, J (2007). "De la teuleria a la bòbila" Erol núm. 92. Àmbit de Recerques del Berguedà.

